

Zondag 5 juli 2020

Thema: De stukjes vallen op z'n plaats

Schriftlezing : 2 Samuel 24: 17 - 25

[DIA] Jullie zijn vast wel eens iets kwijt geweest? Dat je dacht dat het in die ene kast zou moeten liggen, maar het was er niet. Ja, en wat doe je dan als je iets kwijt bent? Roep je dan heel hard om je moeder, waar zij het gelaten heeft? Of ga je overal zoeken? Of, dat kan natuurlijk ook nog, of ben je nooit iets kwijt? Behalve dingen, kun je natuurlijk ook een huisdier kwijt zijn. Heeft iemand van jullie dat wel eens meegemaakt, dat je op zoek moest naar je hond of kat? We begonnen in september met Saul, die op zoek was naar zijn ezels. Dat had je toen, dat was vrij normaal voor een boerenfamilie, de ezels zijn zoek. Saul was een soort Arjen Robben, niet echt een prater, maar wel iemand die opviel. Zo iemand waarvan je denkt: die moeten we erbij hebben. Maar de zoektocht naar die stomme ezels, werd al heel snel een puzzeltocht naar hele andere dingen. De meesten van ons herkennen dat wel, je bent naar iets gewoons op zoek en opeens wordt het veel groter. Je zoekt je voetbalshirt, of die leuke schoenen, of wat dan ook, en opeens gaat het niet meer over die dingen, maar over jezelf. 'Jij ook altijd,' zegt je moeder, 'je bent ook altijd alles kwijt.' En eerlijk gezegd, soms baal je echt van jezelf, soms voel je dat er een soort puzzeltocht begonnen is naar wie je bent of wie je wilt zijn. Saul zocht en zocht, en het bijzondere was, hoewel hij eerst die ezels niet kon vinden, dat hij wel wat anders vond. Hij vond, om zo te zeggen, de troon van Israël, Saul werd koning. September begon dus met een gek verhaal over een boerenjongen die koning werd. Maar toen begon de puzzeltocht pas echt. Want hoe doe je dat, koning zijn van al die mensen? Wat willen al die mensen, wat wil God?

[DIA] En over puzzelen gesproken, ook wij werden dit jaar gedwongen om te puzzelen. Corona, 1,5 meter afstand, niet naar school, thuis zijn, maar hoe doe je dat allemaal? Al die dingen die eerst zo leuk leken, geen werk, geen school, werden na een paar weken dodelijk saai. Geen vrienden opzoeken, niet er op uit, alles via de computer, maar leuk was anders. Ik weet niet hoe jij het hebt gehad, misschien was het nog redelijk oké, misschien lukte het met vader en moeder thuis en kwam je de tijd goed door. Maar misschien was het ook ingewikkeld, omdat iedereen opeens dicht op elkaars lip zat. Ja, en hoe leg je dan, in die toestand, de puzzel van je leven? Er waren jongeren die sterk het idee hadden, dat er ergens een soort donkere wolk boven hun leven hing. Een soort dreiging, eigenlijk zonder naam, dat gevoel dat er iets echt niet klopt. En wanneer wordt het weer gewoon? Die puzzel dus. In de Bijbel puzzelde Saul, maar ook zijn opvolger, David. We lazen een gedeelte over de puzzel aan het eind van Davids leven.

[DIA] David de grote koning, heeft iets stoms gedaan. Mooier kun je het niet maken, het was enorm stom. Was hij moe, of niet meer zo scherp, was hij onverschillig geworden, wie zal het zeggen? David had namelijk in dat slot van 2 Samuel het hele volk laten tellen. aanden en maanden waren zijn soldaten aan het tellen en meten, aan het zoeken en speuren, zodat iedereen in de boeken kwam te staan. Eigenlijk niets ongewoons, denk je nog, wat is er mis met tellen? God had toch ook aan het begin van de uittocht, toen de mensen uit Egypte werden geleid, heel vaak het volk geteld, dus wat is er mis? Wij allemaal, zoals we hier zitten, worden vaak geteld. Vandaag mogen er, bijvoorbeeld, honderd mensen in de kerk zitten, honderd. Bij het sporten, mogen er 11 mensen in een voetbalteam, 2 x 6 op

een volleybalveld, 2 op een judomat. Wil je overgaan naar een volgende groep, dan wordt er geteld of je vaak genoeg meer dan een 5,5 hebt gescoord. Tellen, tellen en nog eens tellen. Dus wat is het probleem? Nou, tellen is niet zo maar tellen, als je elke avond de IC-bedden telt, of de nieuwe besmettingen, dan doet dat ontzettend veel met mensen. Wie IC-bedden telt, telt ook de angst en jaagt die angst ook op. Tellen is niet neutraal. Tel je een volk omdat je wilt weten hoeveel soldaten je kunt werven? Of hoeveel belastinggeld je binnen kunt slepen? Tellen gaat dus over meer dan tellen, tel je of de ander meetelt, of tel je vooral de aanwezige lijven om te vechten in het leger, of tel je het geld dat binnen moet komen? Heel vroeger had daarom de Here God in het boek Numeri gezegd dat de koning bij het tellen op z'n tellen moet passen. En waar hij op moet letten? Het boek Numeri gebruikt voor tellen het woord *'Se'u et rosh'*, dat is zoiets als hoofd voor hoofd, hoofd voor hoofd tellen. Maar eigenlijk staat er: Hef je hoofd, hef de hoofden van de mensen. En daar zit iets in van, een mens is geen ding, niet een onderdeel van een geheel. Kijk, als je telt, richt je je al heel snel op dat grote geheel, op de menigte, het volk, de massa, maar de enkeling dreigt te verdwijnen. Daartegenover telt voor de Bijbel die ene, unieke man of vrouw, jongen of meisje. Houd dat in gedachten, hoe vaak je in je leven ook nog zult puzzelen. Houd dit in het oog, hoeveel puzzelstukjes er misschien in je levenspuzzel ook nog gaan ontbreken. David leerde, zelfs aan het eind van zijn leven, dat hij zijn hoofd mocht opheffen, om de zegeningen van de Heer te zien. Wat je ook telt in je leven, de Heer nodigt jou uit, zodat je weet dat jij telt.

[DIA] Tellen in de zin dat je hoofd wordt opgeheven, maakt het puzzelen anders. Of je het gezien hebt, weet ik niet, maar in dat schilderij van Sieger Köder wordt bovenaan een hand zichtbaar, beter gezegd een gezicht in die hand wordt zichtbaar. Dwars door de donkere tunnel heen, dat gezicht van de Heer, in die hand. Laat ik beginnen met te vertellen wat die hand niet is. Ooit zei iemand: *'Als het onweerde dacht ik: God is boos, misschien wel op mij. Als er iets verkeerd ging, dacht ik: straf van God. Alles bracht ik in verband met God.'* De puzzel van het bestaan is dan eenvoudig, God straft, wat niet goed is: straf. Die hand van God is dan een afwerende, kwade hand. Maar het spannende van het schilderij is dat die hand van God in het woeste water opduikt. Misschien is onze puzzel van het bestaan wel deze, dat wij het nare en lastige niet ontkennen. Soms kan een mens alleen maar uitroepen: *'Wat overkomt mij?' 'Waarom gebeurt dit, waarom?'* Met die waarom-vraag loop je vast, als je het alleen wilt oplossen. Maar de waarom-vraag doet puzzelstukken op z'n plaats belanden als je naar God roept *'ik zie het niet meer, maar laat mij zien waar U bent.'* Gods hand strooit niet met straf en sancties, Gods hand komt je tegemoet te midden van de ongevormde, woeste gebeurtenissen. Gods hand wijst op Zijn genade, op wijn en brood, op dat wat Hij geeft. God wijst naar dat wat leven geeft. De puzzel van het bestaan betreft niet ons perfecte doen en laten, onze puzzel van het bestaan is te ontdekken hoe God genade geeft.

Vandaag het afscheid van groep 8. Acht is bijzonder, Bijbels gesproken is acht het getal van de volheid en zelfs nog wat meer. Naar jullie gezegd: het is het begin van het leven, maar dan hopelijk een leven met een opgeheven hoofd, om de Heer te zien, om te ontdekken wat Hij jou geeft. Want ten diepste is dat de puzzel van het bestaan: ontdekken wat de Heer geeft. En één ding mogen we dan met die lastige, eigenwijze en steeds weer struikelende David weten: Wat er ook speelt, hoe donker de tunnel ook is, Gods stok en staf geven moed. Daarom:

*In mijn twijfels, mijn verdriet,
in mijn falen ontbreekt God niet.
In onze liefde reist de Heer mee.
Christus is de rust als het stormt op zee.*